

Il mediatu da la cultura rumantscha

Chasper Sarott da Sent lavura sco diplomat tar l'ambassada svizra en il Libanon

DAD ANDREAS CADONAU / ANR

■ **Chasper Sarott deriva da Sent a lavura tar l'ambassada svizra a Beirut. El è tranter auter responsabel per las relaziuns economicas e culturalas tranter la Svizra ed il Libanon. Sco Rumantsch pussibilitescha el ad artistas ed artists rumantschs da sa preschentar ad in publicum libanais.** Dapi in onn e mez lavura l'Engiadinais *Chasper Sarott* oriund da Sent per l'ambassada svizra a Beirut. Sia dimora en la citad principala dal Libanon è terminada sin trais onns. Il diplomat da 36 onna ha studiegia giurispudenza a Turitg e Berlin ed è entrà avant sis onns en il servetsch diplomatic da la Svizra. Chasper Sarott ha gia lavurà sco praticant a Vienna, ad Astana (Kasachstan) ed a Berna. Per diplomats svizzers vala il princip da rotaziun. En terras dal vest e terras cun ina qualitat da viver paregliabla sco las terras dal vest cuzza ina dimora quatter onns. En terras cun in nivel da viver in pau pli bass e cun ina segirezza publica in pau debbla èn quai trais onns ed en terras cun in nivel da viver bass e cun ina segirezza publica difficila cuzza la dimora dus onns. Chasper Sarott è incaricà da promover ils contacts da commerzi e cultura tranter la Svizra ed il Libanon. Tenor sias explicaziuns è l'intermediaziun culturala in bun tant pli simpla. Principalmain da la part franzosa da la Svizra essend ch'il Libanon posseda ina tradiziun francofona. Il pajais era antruras stà suttaless a la surveglianza franzosa entras in mandat da la Societad da las naziuns (Völkerbund). L'ambassada dastga senz'uter realisar

atgnas ideas sper las premissas da la confederaziun quai che pertutga sia incumbensa. E Chasper Sarott vul er intermediar la cultura rumantscha en il Libanon, in pajais per el en divers regards fitg sumegliant a la Svizra ed al chantun Grischun. Il diplomat ha declerà la situaziun politica e sociala dal pievel libanais da bundant quater milliuns abitants cun 18 differentas religiuns renconuschidas uffizialmain. La populaziun sa cumpona da circa ina terza sunnits, ina terza schiits ed ina terza cristians. Las trais impurtantas parts da la populaziun partan las trais instituziuns principalas da la politica. Numnadamain il president dal pajais, il ministerpresident ed il president dal parlament. Entras quella participaziun politica da las trais impurtantas parts da la societad libanaisa saja il process politic in pau pli cumplitgà, ha explitgà Chasper Sarott. Uschia haja il pajais duvrà ditg enfin ch'el saja sa decidì da serrar il cunfin cun la Siria gist avant in onn.

In pajais cun blers fugitivs

Chasper Sarott ha ditg che dapi il cumenzament da la guerra civila sajan 1,5 milliuns fugitivs vegnids sur il cunfin en il Libanon. Els muntian ina gronda sfida per la populaziun indigena da quatter milliuns abitants. Las differenzas culturalas tranter la populaziun indigena ed ils fugitivs na sajan dentan betg uschè considerablas e las tensiuns tranter las singulas gruppas main grondas. Il diplomat svizzer ha vinavant fatg attent ch'il Libanon saja la suletta terra araba en il Proxim Orient che garanteschia la libertad dal maini e da la pressa. A Beirut cumpa-

rian mintga di otg differentas gasettas che sajan fitg criticas. Quai valia medemamain per las caricaturas publitgadas regularmain. Grazia a la libertad persunala haja il Libanon era attratg blers artists dad ulteriuras terras arabas, principal-

main da la Egipta e da la Siria. Insumma, uschia Chasper Sarott, sajan ils Libanais fitg averts vers persunas da l'exteriur. Els fetschian savens diever la la purschida culturala e quai pli excessiv ch'èn la Svizra u en las terras dal vest. Ils Libanais sa-

jan conscients da la valor da pudair s'exprimer libramain e che la libertad na saja betg garantida en vista als embrugls politics ed a la guerra civila en la terra vischinanta. La relaziun cun il stadi da l'Israel saja medemamain tensiva. «Ils Libanais vivan en il mument, els san tge che succeda oz, dentant betg co lur mund sa preschenta damaun.» Chasper Sarott ha menziunà l'attentat da terror succedì a Beirut curt avant las attatgas da terror a Paris. El ha ditg ch'ina buna part dals Libanais sajan stads consternads pli fitg da l'attatga da terror a Paris che da l'attatga en l'atgna citad. «Els han resentì l'act da terror da Paris sco attatga sin las atgnas valurs umanas.»

Cultura rumantscha per la populaziun libanaisa

Circa 1400 Svizzers vivan en il Libanon e Chasper Sarott sa che dus da quels Svizzers èn da derivanza rumantscha. Dacurt è el sa scuntra cun ina dunna surmirana che viva dapi blers onns en il Libanon. Il Rumantsch en servetsch diplomatic svizzer ha punctuà ch'el nun haja l'incumbensa da porscher events culturalas a la populaziun svizra che vivia en il Libanon. El saja vairamain incumbensà dad intermediar la cultura svizra a la populaziun libanaisa. Ed a la cultura svizra appartegna era la cultura rumantscha. Different artists rumantschs èn gia sa preschentads en diversas citads dal Libanon, sco per exempel Flep e Clarence cun hip hop rumantsch, bainbaud èn era la chantautura e pianista *Bibi Vaplan* e l'artist *Mirko Baselgia* en il Libanon e l'avrigl proxim l'artist *Not Vital*.

Il diplomat Chasper Sarott pussibilitescha ad artistas ed artists rumantschs da sa preschentar a la populaziun dal Libanon. MAD